

KURIER ZDROJOWY

 Jastrzębie-Zdrój

21 maja 2017 r.

Kuracjusze przed willą Hoppenów

NOWOŚCI WYDAWNICZE

Zaprawdę Jastrzębie to perła wśród śląskich uzdrowisk. Co zatem idzie także niektóre budowle można śmiało nazwać „Perłami Jastrzębskiej Architektury”. Jedną z takich perełek jest, a raczej było, Letnisko Oficerskie. Ten piękny budynek w stylu zakopiańskim powstał w malowniczym zakątku Parku Zdrojowego. Pierwsze letnisko dla wojskowych zostało zorganizowane w 1923 r. Dwa lata później miało miejsce uroczyste otwarcie własnego pensjonatu należącego do 23 dywizji górnośląskiej. Było to możliwe dzięki inicjatywie gen. Horoszkiewicza, którego imieniem ów pensjonat został nazwany.

Takie były początki, a jak ta historia potoczyła się dalej, tego będzie można dowie-

dzieć się z pięknie wydanego albumu, który powstał staraniem Miejskiego Ośrodka Kultury. Na jego kartach została przedstawiona historia obiektu ilustrowana jego kolejnymi wcieleniami, których na przestrzeni lat było kilka. Możemy podziwiać ten ciekawy budynek na samym początku jego działalności, kiedy to pełnił funkcję letniska dla wojskowych, jak i z ostatnich lat jego istnienia, gdy nosił dumną nazwę sanatorium „Górnik”.

Promocja książki odbędzie się 9 czerwca br. w Galerii Historii Miasta. Wówczas też ruszy jej sprzedaż. Jednocześnie przypominamy, że można nabyć dwa wcześniejsze wydawnictwa z tej serii opowiadające historię Zakładu Marii sióstr boromeuszek oraz Pijalni Wód.

Słynnym zdrojom zagranicznym dorównuje śląskie Jastrzębie

Hall, Wildegg i Kreuznach to znane źródła zagraniczne, które jednak w zupełności zastąpić mogą wody Jastrzębia Zdroju na Śląsku. Nie darmo też słynie ta miejscowość pod nazwą „perły śląskich uzdrowisk” - tak w 1939 roku donosił krakowski Ilustrowany Kurier Codzienny. W okresie międzywojennym Jastrzębie było modnym i chętnie odwiedzanym kurortem, którego frekwencja z roku na rok rosła, by w 1937 roku przekroczyć liczbę 6000 osób. To dawał naszemu uzdrowisku drugie miejsce. po Wiśle, wśród śląskich uzdrowisk.

Jastrzębie słynęło ze swojej bogatej w jod i brom solanki oraz pokładów borowiny, które pomagały w leczeniu chorób takich jak: gościec, artretyzm, choroby kobiece czy choroby serca i naczyń. Poza tym nasza miejscowość była zalecana jako skuteczna stacja klimatyczna dla słabych dzieci oraz rekonwalescentów. Pod szczególną opieką były śląskie dzieci, nad którymi roztaczały swoją opiekę siostry Boromeuszki, które w swoim Zakładzie Marii mogły przyjąć ponad 400 dzieci. Także władze województwa śląskiego zorganizowały dom dla osłabionych życiem dzieci, które mogły odzyskać siły w „Katowiczance”, gdzie przebywały na czterotygodniowych turnusach.

Swoje sanatoria miało także kilka instytucji takich jak Spółka Bracka z siedzibą w Tarnowskich Górach, Zakład Ubezpieczeń Społecznych z Królewskiej Huty, Huta Baildon z Katowic i Pokój z Nowego Bytomia, Związek Kas Chorych Województwa Śląskiego, Spółdzielnia Maszynistów Kolejowych z siedzibą w Tarnowskich Górach czy Stowarzyszenie Funkcjonariuszy Miejskich z Katowic (Opolanka). Do tego należy wspomnieć o sanatorium im. Marszałka Piłsudskiego, przeznaczonego dla inwalidów i powstańców, a które to zostało wzniesione w ramach inwestycji poczynionych przez śląski urząd wojewódzki.

Aby zaspokoić oczekiwania osób goszczących w Jastrzębiu, miejscowe władze oraz właściciele i Zarząd uzdrowiska dokładali wszelkich starań, aby poza zbawiennym leczeniem kuracjusze, a także turyści, mogli miło spędzić czas. Dlatego też organizowano liczne spotkania towarzyskie, koncerty, dancingi, spektakle, zawody sportowe i inne ciekawe imprezy. Spora atrakcją była basen kąpielowy z piaszczystą plażą oraz staw z plażą naturalną, na którym miłośnicy kajaków mogli za niewielką opłatą oddać się swojej pasji. Dostępne były także korty tenisowe oraz taksówki dla chętnych odwiedzić np. Cieszyn. Ustroń. Wisłę, Frysztat, Karwinę czy Darków. Kto raz odwiedził Jastrzębie miał odnieść wrażenie, że warto tu jeszcze wrócić.

JASTRZĘBIE - ZDRÓJ
Perła Uzdrowisk Śląskich
Najsilniej radocząca solanka jodo-bromowa
Kuracje ryczałtowe już od 123,60 zł.
Nowe łazienki parkowe - Ułgi dla urzędników
Tani sezon jesienny
JASTRZĘBIE - PLAZA

MIEJSKI OŚRODEK KULTURY ZAPRASZA

IV PIKNIK W KURORCIE

NIEDZIELA 21 MAJA - PARK ZDROJOWY

14.00 Otwarcie Pikniku

14.15-15.30 Koncert zespołu SSBB

15.45-17.00 Spektakl Teatru Cieszyńskiego z Czeskiego
Cieszyna pt. „Powróćmy jak za dawnych lat”

17.15-18.00 Koncert zespołu Zygi Jazz Band

20.00 Dancing w Domu Zdrojowym (dla osób z wejściówkami
- liczba miejsc ograniczona)

***Ponadto:** aktorzy Teatru Monitoring w strojach z epoki, przejażdżki samochodami, usługi pacybuta, pamiątkowe fotografie przy makietach, konkursy z unikatowymi nagrodami*

Na uczestników festynu czekają atrakcyjne niespodzianki!

Organizator zastrzega sobie prawo do zmian w harmonogramie imprezy!

PIĄTEK 2 CZERWCA - GALERIA HISTORII MIASTA

17.00 Wernisaż wystawy pt. „Bad Jastrzemb. Śląski kurort w czasach pruskich”

PIĄTEK 9 CZERWCA - GALERIA HISTORII MIASTA

17.00 Promocja albumu pt. „Letnisko Oficerskie” z serii „Perły jastrzębskiej architektury”

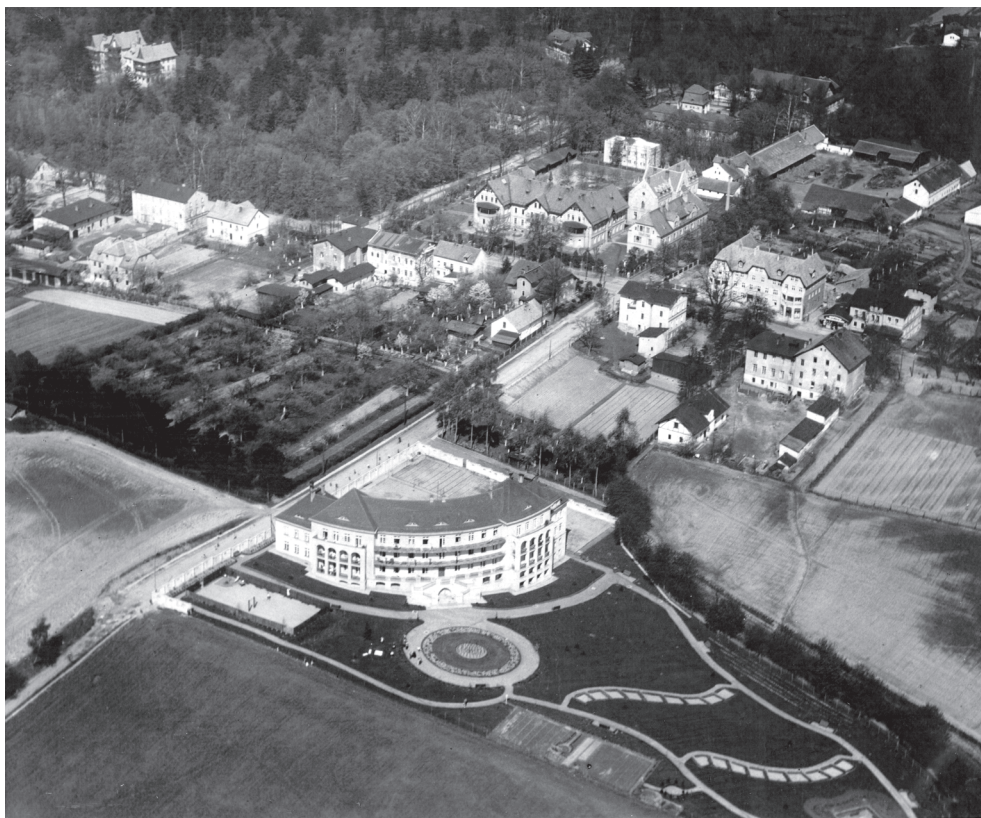
Budowa asfaltowej drogi w Zdroju to dobry pretekst do wykonania pamiątkowego zdjęcia

Z życia gminy

Inwestycje nowe i te dawniejsze

Dla właściwego funkcjonowania miejscowości ważne są nakłady na modernizację, remonty czy nowe inwestycje. Nie inaczej było i jest w naszym Zdroju. Niedawno odnowiono dach i elewację pierwszej siedziby naszych gminnych władz, czyli willi Łucja. Zabrano się także za przywrócenie dawnej świetności willi Opolanka. Do tego należy dodać nieustanne prace nad podniesieniem atrakcyjności Parku Zdrojowego i jego zabudowań. Została wybudowana od podstaw Pijalnia Wód oraz Kolumnada, w której znajduje się także inhalatorium. Główna aleja parkowa otrzymała nową nawierzchnię oraz pojawiły się nowe ławki. Na tym jednak nie koniec. W planach jest remont Domu Zdrojowego oraz, co cieszy nas najbardziej, budynku Galerii Historii Miasta. To wszystko pokazuje, że obecni władarze miasta dbają o nasz dawny „kąpiel”, tak samo jak przedwojenni gospodarze uzdrowiska i gminy Jastrzębie-Zdrój.

Z przedwojennych inwestycji warto wspomnieć o modernizacji alejek parkowych oraz mostków w Dolinie Mikołaja czy przemalowaniu wszystkich ławek i Szwajcarek z kolumnadą włącznie na biały kolor, co powodowało przeświadczenie o ogromnej estetyce kurortu. O powstaniu nowych willi i pensjonatów była już mowa w poprzednim „Kurierze”, ale warto wspomnieć o głównej ulicy Zdroju, która jako ul. Mikołaja w 1928 roku otrzymała nawierzchnię termakową czyli mówiąc językiem popularnym, została wyasfaltowana. Jak napisano w lipcowym numerze „Kuriera Warszawskiego”, gdzie prezentowano walory naszego uzdrowiska: „Omal, że nie zapomniałem o rzeczy wprost wyjątkowej w uzdrowiskach polskich. Oto, w Jastrzębiach wszystkie drogi jezdne równe są jak stół, wyasfaltowane starannie! Kurzu więc i błota nie znamy, Czy nie jest to godne specjalnego zaznaczenia?”.

Jastrzębie oczami Jastrzębia – drapieżnego ptaka z naszego herbu

Galeria znamienitych postaci Zdroju

Jastrzębie-Zdrój w okresie międzywojennym było małą gminą wiejską, która dzięki swoim leczniczym wodom było znane na całym świecie. Było to możliwe dzięki staraniom znamienitych osób, które dokładały wszelkich starań by uczynić Zdrój piękniejszym i bardziej przyjaznym zarówno mieszkańcom jak i przyjezdnym. Nie sposób wszystkich wymienić, ale warto wspomnieć kilku z nich. Na wstępie należy wymienić braci Mikołaja i Józefa Witczaków, którzy byli właścicielami uzdrowiska. Synowie dra Mikołaja Witczaka nie szczędzili zdrowia i pieniędzy, by Jastrzębie-Zdrój zasługiwało na miano perły śląskich uzdrowisk. Mikołaj poświęcił się balneologii, zaś Józef jako adwokat prowadził kancelarię w Katowicach, będąc także posłem na Sejm Śląski. Obaj aktywnie uczestniczyli w walkach o polskość Śląska biorąc udział w trzech powstaniach śląskich.

Edward Posłuszny, Jan Dyrda i Robert Malcher powracający z pogrzebu Korfantego

Powstańcą przeszłość miał także właściciel willi „Franciszka” Jan Dyrda, który w latach 30. pracując na kolei jako zastępca naczelnika ruchu piastował także funkcję społeczną jaką było stanowisko naczelnika gminy. W tej pracy jako ławnik pomagał mu inny zasłużony powstaniec a zarazem zarządca sanatorium Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Józef Hetmański, który był z kolei właścicielem willi „Boży Dar”. Drugą ważną osobą był Edward Posłuszy. Na co dzień właściciel pensjonatu i cukierni również jako ławnik wspomagał pracę Jana Dyrdy.

Do grona zasłużonych dla uzdrowiska należy zaliczyć Zygmunta Dworczyka. Uczestnik powstania wielkopolskiego oraz III powstania śląskiego pełnił w naszym uzdrowisku funkcję dyrektora w latach 1930-1935. W 1936 roku zastąpił go z powodzeniem Henryk Kozak. Nie można oczywiście zapominać o lekarzach. Wśród nich najdłuższy staż posiadał Stanisław Typrowicz, będący równocześnie właścicielem willi „Jastrzębianka”. Ważną postacią był ks. Franciszek Macherski – kuratus w Zakładzie Marii, który został w 1940 roku aresztowany i osadzony w obozie w Dachau, a następnie w KL Mauthausen-Gusen, gdzie w tym samym roku zginął.

W KRĘGU KULTURY

Na rzecz rozwoju czytelnictwa. Czytelnictwo to bardzo ważna dziedzina naszego życia. Z tego też powodu w latach 30. zaczęły powstawać Towarzystwa Czytelni Ludowych, których zadaniem było udostępnianie wszystkim zainteresowanym odpowiedniej literatury. W maju 1937 roku miała miejsce skromna uroczystość otwarcia nowej biblioteki, na którą zaproszono przedstawicieli prasy śląskiej. Inicjatorami przedsięwzięcia byli dyrektor uzdrowiska Henryk Kozak i kierownik Kasyna Roman Kryłosański.

Nowa biblioteka powstała przy „Klubie Towarzyskim Jastrzębia-Zdroju”, który wspomógł finansowo to przedsięwzięcie. W czasie uroczystości przemawiał prezes klubu dyr. Kozak oraz przedstawiciel Zarządu Głównego Towarzystwa Czytelni Ludowych prof. Rudnicki z Chorzowa, który przekazał klubowi bibliotekę złożoną z 400 dzieł ufundowanych przez TCL. Wśród przybyłych gości byli także ks. Kuratus Macherski, dyr. Sanatorium im. Marszałka Piłsudskiego major Faruzel, lerkarz zdrojowy dr Typrowicz, insp. Hetmański, dyr. Małgorzata Kozakowa, mgr Błażejowski.

Jak podała „Polska Zachodnia” „Nowa placówka oświatowa spełni bardzo ważne zadanie w znakomicie rozwijającym się, mającym z roku na rok coraz to większą rzeszę zwolenników zdrojowisku śląskim, tym bardziej, że dotychczasowy brak księgozbioru dobrej, wartościowej beletrystyki dał się przykro odczuć polskim kuracjom”.

Dyrekcja Zakładu Kąpielowego Jastrzębie Zdrój

podaje niniejszem do wiadomości, że dla wygody P. T. Kuracjuszy z Katowic i okolicy, udziela wszelkiego rodzaju informacji o Zdrojowisku **p. Tadeusz Ludwik Matula, w Katowicach, ul. Narcyz 3. Telef. 32-99.**

Instytucja ubezpieczeniowa poszukuje dla domu wypoczynkowego w Jastrzębiu-Zdroju dzielnej

zarządczyni

Wymagana jest kilkuletnia praktyka na podobnych stanowiskach i znajomość prowadzenia kuchni. Warunki według umowy. Zgłoszenia z życiorysem, odpisami świadectw, fotografia i referencjami dwóch osób poważnych nadsyłać należy do dnia 10-go lutego 1932 r. pod Nr. 146.

Fauna i flora Zdroju

Jastrzębskie uzdrowisko jest położone wśród 80 morgowego parku wysokopiennego z malowniczymi jarami i licznymi alejkami. Już w pierwszych latach funkcjonowania uzdrowiska zadbano o upiększenie terenu Zakładu Kąpielowego. Jak pisał dr Weissenberg w 1879 roku: „To co natura sama w swym bogactwie stworzyła, właścicielom Jastrzębia na przestrzeni lat udało się jeszcze upiększyć i uszlachetnić”. W licznych jarach znajdują się dęby i buki, a także krzewy ozdobne czy drzewa iglaste. Na przestrzeni lat otoczenie zakładu kąpielowego stale pielęgnowano i wprowadzano nowe odmiany drzew i krzewów.

Sport

Tenis ziemny. Nieodzownym elementem każdego sezonu kuracyjnego był turniej tenisowy o mistrzostwo Jastrzębia-Zdroju. Turniej był organizowany przez Jastrzębski Klub Tenisowy "Jastrzębianka", a kierownikiem zawodów był Erwin Mecha. W poszczególnych latach uruchamiano pociąg popularny z Katowic do Jastrzębia-Zdroju pod hasłem "Na zawody tenisowe". Jak podała gazeta „Siedem Groszy” z sierpnia 1938 roku: „Turniej ten cieszy się co rok większą frekwencją, gromadząc na kortach czołowych graczy Śląska. Przy wydatnej pomocy Dyrekcji Zdrojowej, Urzędu Gminnego i miejscowego społeczeństwa przeznaczono dla zwycięzców cały szereg nagród”.

Siatkówka i lekkoatletyka. Bardzo dobrze spisywała się również nasza młodzież skupiona w Oddziałach Młodzieży Powstańczej. W zawodach okręgowych zorganizowanych w Markłowicach Górnych w 1936 roku nasi młodzi sportowcy zajmowali czołowe lokaty. Przede wszystkim drużyna siatkarzy zajęła pierwsze miejsce wyprzedzając drużyny OMP z Markłowic i Świerklan Dolnych. Pierwsze miejsca zajmowali nasi przedstawiciele także w skoku w dal i wzwyż oraz rzutach kulą, dyskiem i granatem.

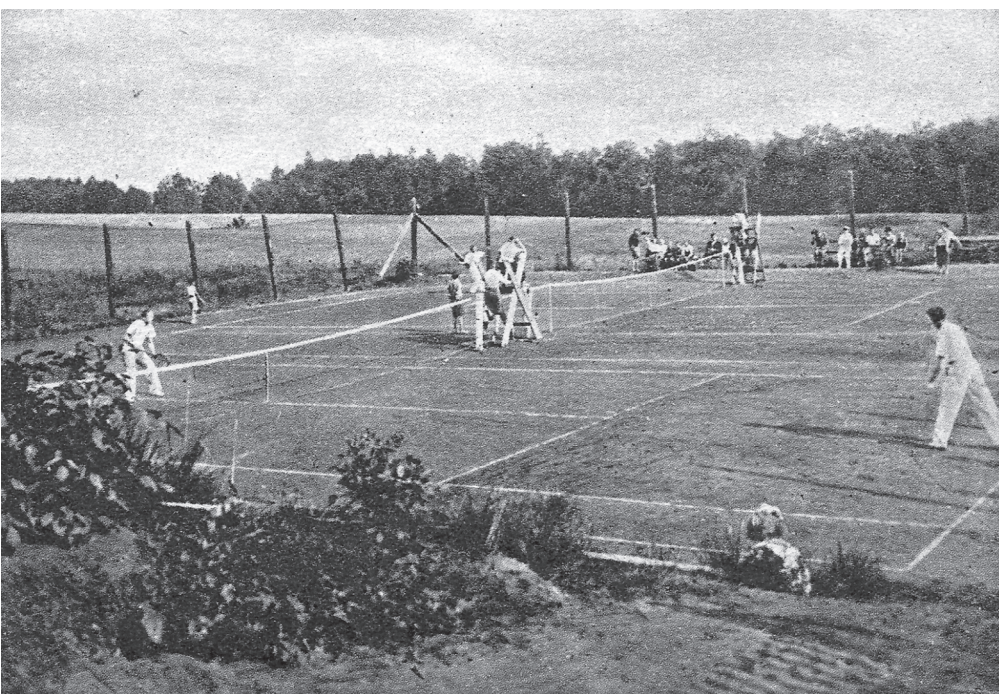
Pływanie. Na popularności zdobywa pływanie, a zawdzięczamy to wybudowaniu w 1937 roku basenu kąpielowego. Pierwsze zawody zorganizowano z inicjatywy Zarządu Gminnego już w sierpniu tegoż roku. Triumfy święcili głównie zawodnicy „Rybniczanki”, jednak i nasi zawodnicy z klubu „Jastrzębianka” mieli chwile radości. Oczywiście jest, że wzorem tenisa ziemnego także na te zawody organizowano „pociąg popularny” z Katowic do Jastrzębia-Zdroju.

Nie inaczej było także w najbliższej okolicy uzdrowiska, gdzie rozciągały się pola, łąki i lasy dające schronienie licznej grupie zwierząt wszelakiego gatunku. Samych ptaków, które na naszej ziemi uwiły swoje gniazda jest ponad 100, a prawie drugie tyle przylatuje do nas w odwiedziny. Wysoko na niebie można dostrzec krążącego Jastrzębia, nad łąkami zbóż rozchodzi się śpiew skowronka, a po polach i łąkach przechadzają się kuropatwy i bażanty. Spotkać można także jeże, lisy czy sarny. Spacerując ujmującymi swoim kolorytem alejkami często towarzyszą nam właśnie także wiewiórki dokazujące wśród drzew.

Szczegółnej uwadze naszych gości można polecić jedną z tych urokliwych jaką jest „aleja pocałunków”. Ta grabowa alejka powstała już w XIX w. i prowadziła na polanę, na której na początku XX w. stał ogromny dąb. Niestety to majestatyczne drzewo uległo naporowi wielkiej wichury, która nawiedziła naszą okolicę. Jednakże miejsce to jest nadal często odwiedzane, a cień jego drzew daje chwilę wytchnienia w upalne dni.

„Aleja pocałunków” na przedwojennej fotografii z archiwum Jana Witaszka (Katowice)

Turniej o mistrzostwo Jastrzębia-Zdroju przyciągał nie tylko kuracjuszy czy gości, ale także czołowych zawodników Śląska.

Wystawy - koncerty - spektakle

Jarmila Witczak, żona współwłaściciela kurortu Mikołaja juniora

Swoje obrazy zaprezentowała także żona naszego gospodarza Jarmila Totusek-Witczak, przedstawiając sześć obrazów, które stanowiły bardzo ciekawą kolekcję. W tym miejscu warto znów przytoczyć słowa cytowanego już artykułu, w którym autor rozwodzi się nad pracami żony Mikołaja Witczaka: „Pani Witczakowa z pasją maluje pejzaże i kwiaty, choć jej studia figlarne są przepajane czasem natchnieniem. Studium „śpiącej dziewczynki”, oraz „siedząca dziewczynka”, to obrazy dające widzowi przez ich nastrój i koloryt dużą sumę wzruszeń. Kwiaty p. Witczakowej „Bzy”, „Róże”, „Hortensje” i „Piwonje” oraz „kwiaty polne w niebieskim wazonie” są żywe, świeże, puszyste i pachną. Pejzaże zimowe, fragmenty parku wiosną i jesienią, oraz martwa natura prezentują tę młodą artystkę jako talent pierwszorzędny”.

Obraz Jarmili Witczak pt. „Kwiaty” z archiwum Tany Kubatowej (Praga)

Czy byłeś już w Jastrzębiu-Zdroju?
KASYNO ZDROJOWE
 pod nowym Zarządem
 po przeprowadzonej gruntownej modernizacji, zapewni Ci miły pobyt.
 Pierwszorzędna kuchnia warszawska. Codziennie koncert - dandng.

Występ zespołu baletowego. W lipcu 1938 roku na deskach Domu Zdrojowego miał miejsce występ znanego baletu Parnella. Ten warszawski zespół baletowy został założony przez Feliksa Jana Grzybka, znanego jako Feliks Parnell, w 1934 roku. Grupa składająca się z dziesięciu tancerzy występowała m.in. we Francji, Szwajcarii, Austrii czy Wielkiej Brytanii, gdzie była znana pod nazwą „Ballet Polonais de Parnell”. W 1936 roku balet Parnella otrzymał I nagrodę na olimpiadzie tanecznej w Berlinie. Cieszy więc fakt, że tak wybitna grupa artystów zawitała do naszej miejscowości oferując pokaz artystyczny wysokich lotów.

Podziękowanie.

Pracownicy huty „Pokój” turnus drugi, składają najserdeczniejsze podziękowanie p. Kaluży Aug. za miłą gościnę i opiekowanie się nami podczas pobytu na wakacjach w domu kuracyjnym w Jastrzębiu Zdroju.

KĄCIK LITERACKI

W dzisiejszym kąciku prezentujemy fragmenty twórczości Melchiora Wańkowicza, który w 1932 roku odwiedził naszą miejscowość. Są to maleńkie okruszki naszej historii, które pojawiły się w jego reportażach zatytułowanych „Ziarna po Polsce”, a które to ukazały się na łamach „Kuriera Warszawskiego” w sierpniu i wrześniu wzmiankowanego roku.

„Jastrzębie-Zdrój, bo to był kolejny etap, przyjęła mnie czarnymi oknami i twardym snem. Za to na drugi dzień miałem miłą niespodziankę, ujrzawszy zabudowany po europejsku „kurort” ze świetnie utrzymanymi szosami, ładną pijalnią, doskonałym rozplanowaniem budynków i eleganckimi łazienkami”.

„Brodząc po łakach Jastrzębiej-Zdroju,

zwiedzając te tam dynama i nie dynama, jakie z dumą mi demonstrował współwłaściciel uzdrowiska, p. Mikołaj Witczak, zaszedłem do niego na szklaneczkę wina. W obszernym ogrodzie stał dom jedyny w swoim rodzaju, który zamieszkuje dwaj kawalerowie przysiggli, bracia Witczakowie. Drugi brat, siedzi właśnie sobie na ganku we flanelowym ubraniu sportowym i odpoczywa po treningu. W dół od ganku biegnie biała bieżnia. Dom – pełen trofeów myśliwskich, pantofli z kolcami, ćwiczebnymi masek i rapierów, sztucerów, rakiet, hantli, oszczepów i innych przyborów gimnastycznych. W pokoju, koło łazienki, można kłusować na koniu gimnastycznym i wiosłować w automacie. Teraz mili moi gospodarze opowiadają mi, po prostu, o Jastrzębiej-Zdroju, a przecież Jastrzębia-Zdrój, to cząstka tej ziemi męczeńskiej i bohaterskiej”.

JUBILEUSZ PROBOSZCZA

W lipcu 1932 roku nasz proboszcz z Jastrzębia Górnego obchodził jubileusz 25-lecia święceń kapłańskich. Ten niezwykle zasłużony dla sprawy polskiej kapłan przybył do naszej parafii w kwietniu tegoż roku i zajął miejsce po zmarłym ks. Józefie Czerniku. Poprzednio przez prawie 10 lat był proboszczem parafii w Kończycach Małych. Do Jastrzębia przybył 24 kwietnia 1932 roku gdzie został niezwykle uroczysto przywitany. Orszak powitalny przyjął księdza dobrodzieja już w Ruptawie, a bramę powitalną urządzono w Jastrzębiu

Dolnym. Do naszego kościoła nowego proboszcza wprowadził ks. dziekan Franciszek Miczek z Warszowic. Uroczystość 25-lecia kapłaństwa ks. Machalicy swoją obecnością zaszczytili księża z okolicznych miejscowości m.in. ks. Miczek z Warszowic, ks. Niedziela z Bzia, ks. Adamczyk z Moszczenicy czy ks. Loss z Pawłowic. Spośród osób świeckich obecni byli m.in.: Naczelnik gminy Jastrzębie-Zdrój Dyrda, lekarz zdrojowy dr Typrowicz, insp. ZUS Hetmański, kierownik szkoły w Jastrzębiu Górnym Manzel i kierownik szkoły w Jastrzębiu Dolnym Pawelec.

Na jubileusz ks. Augustyna Machalicy przybyło wielu znamienitych gości

DZIAŁ OGŁOSZENIOWY

PERŁA UZDROWISK ŚLĄSKICH JASTRZĘBIE ZDRÓJ

radoaktywne kąpiele solankowe - jodobromowe — solankowo - borowinowe — solankowo - kwasowęglowe — elektro i hydroterapia inhalacje — pijalnia.

Leczy skutecznie: reumatyzm, ischias, artretyzm, choroby kobiece i dziecięce, skrofulozę, krzywicę, choroby serca miernego stopnia itd.

Dostępne dla każdego kuracje ryczałtowe obejmujące także klimatyczną, opiekę lekarską, wszelkie zabiegi lecznicze i kąpiele według przepisu lekarzy zdrojowych, oddzielny pokój w pensjonacie lub hotelu według własnego wyboru, ze światłem, obsługą, bielizną i pościelą, oraz całodziennym utrzymaniem.

Z Katowic bezpośrednia komunikacja autobusowa. Dogodny dojazd kolejowy. — Szosy asfaltowe w wszystkich kierunkach. — Dworzec poczta, telegraf i telefon na miejscu. — Olbrzymi staw z kajakami. Prospekty na żądanie

Wszelkich informacji udziela Dyrekcja Zakładu Kąpielowego.

Nowo otwarta **Willa** Nowo otwarta **„BOŻYDAR”** Jastrzębie Zdrój (W. Śl.), Tel. 33

pod osobistym zarządem Anny Hetmańskiej. Pięknie położona w dużym kwiecistym ogrodzie (10 minut od stacji kolej.), tuż obok parku Zdrojowego, blisko łazienek, przy szosie wiodącej do Moszczenicy.

Nowoczesny komfort.

Do użytku P. T. kuracjuszy: 10 pokoi słonecznych (17 łóżek) z bieżącą ciepłą i zimną wodą. Balkony, leżaki, łazienki. Pianino — Radjo. Auto do wycieczek. Tylko dla chrześcijan!

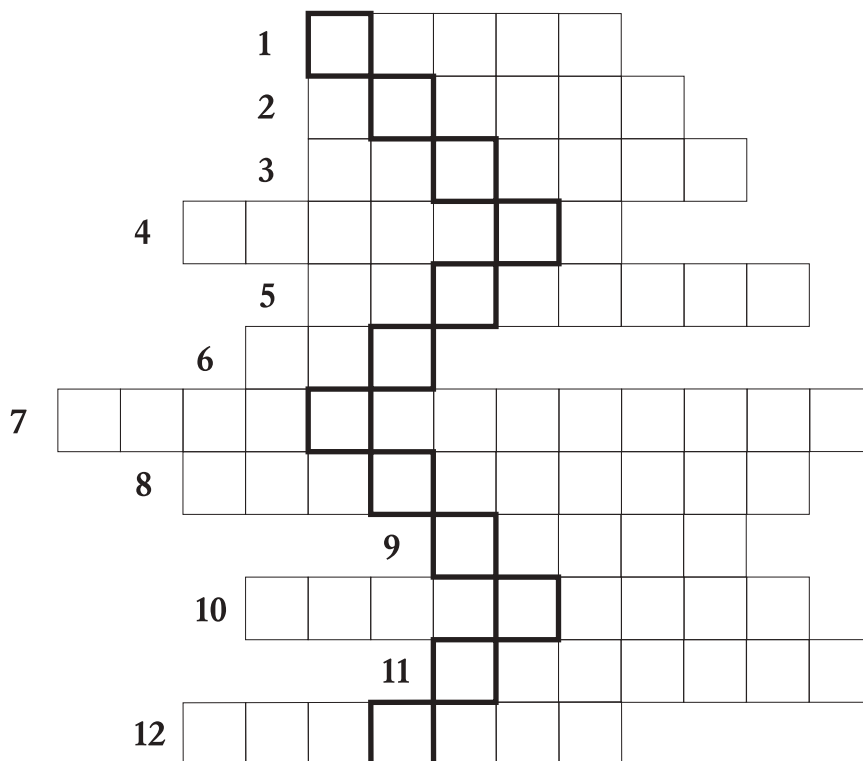
PARCELA

na której znajduje się źródło zawierające **solankę jodowo - bromową** o bardzo skutecznych właściwościach leczniczych, położona w Moszczenicy na Górnym Śląsku (obok Jastrzębia Zdroju) nadająca się do wybudowania zdrojowiska, sprzeda Kasa Emerytalna dla Robotników Kolei Państwowych.

Oferty z podaniem oferowanej ceny i terminu, do którego podtrzyma się ofertę, składać można do dnia 8 kwietnia r.b. pod adresem: „Wydział Obwodowy 3 Kasy Emerytalnej dla Robotników P. K. P. w Katowicach” gmach Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych.

4981/2

KRZYŻÓWKA

1. „... Uzdrowisk Śląskich”.
2. Dawna nazwa Domu Zdrojowego
3. Imię żony Mikołaja Witczaka juniora.
4. Rodzaj wody mineralnej występujący kiedyś w Jastrzębiu-Zdroju
5. Miejsce zażywania kąpeli leczniczych.
6. Jeden z pierwiastków występujących w jastrzębskiej wodzie mineralnej.
7. Nazwa Jastrzębskiego Klubu Tenisowego.
8. Jedna z chorób leczonych w jastrzębskim uzdrowisku.
9. Imię jednego z braci Witczaków.
10. Znany pisarz, który w 1932 r. odwiedził Jastrzębie-Zdrój.
11. Jego imię nosi dziś Park Zdrojowy.
12. Jedna z willi w jastrzębskim kurorcie.

Redakcja: Dariusz Mazur

Skład: Marcin Boratyn

Projekt winiety: Klaudia Hojka

Wydawca: Miejski Ośrodek Kultury w Jastrzębiu-Zdroju

Nakład: 2000 egz.

Ilustracje ze zbiorów: MOK Jastrzębie-Zdrój, NAC, Wiesława Dyrda, Rita Malcher, Dariusz Mazur, Tana Kubatova (Praga), Jan Witaszek (Katowice)

Reklamy: „Polonia”, „Polska Zachodnia”

Egzemplarz bezpłatny